

วจนลีลาของยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” ในช่องยูทูบ “สะไก้เกาหลี by Korean”

Received: 3 July 2025

Revised: 2 September 2025

Accepted: 4 September 2025

อุมารณ สักขมาน*

บทความนี้เป็นการศึกษาวจนลีลาของยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” ในช่องยูทูบ “สะไก้เกาหลี by Korean” โดยเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-30 มิถุนายน พ.ศ. 2566 รวมระยะเวลา 6 เดือน การศึกษานี้ใช้กรอบการวิเคราะห์ของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2556) และทฤษฎีวจนกรรมของเซิร์ล (Searle, 1976) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษา 3 ระดับ ได้แก่ เสียง คำ และถ้อยคำ ผลการศึกษาพบว่าวจนลีลาของยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” เป็นวจนลีลาแบบเป็นกันเอง โดยมีลักษณะการใช้ภาษาในระดับเสียง มีการเน้นเสียงโดยการใช้น้ำเสียง 4 ลักษณะด้วยกัน ได้แก่ เสียงดัง เสียงยาว เสียงกระซิบ และการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ การใช้ภาษาในระดับคำมีการใช้คำ 3 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำอ้างอิงบุคคล การใช้คำปนและการใช้คำแสดงความรู้สึก และการใช้ภาษาในระดับถ้อยคำมีการใช้วจนกรรม 7 ประเภท ได้แก่ วจนกรรมบรรยาย วจนกรรมอธิบาย วจนกรรมโน้มน้าว วจนกรรมชวน วจนกรรมถาม วจนกรรมทักทายและวจนกรรมอำลา นอกจากนี้ในคำบรรยายยังพบการใช้สัญรูปอันเป็นวัฒนธรรมดิจิทัล (digital culture) อีกด้วย จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าวจนลีลาของยูทูบเบอร์เป็นตัวอย่างของการใช้การสื่อสารดิจิทัลหลากหลายรูปแบบ (multimodal) ที่ผสมผสานรูปภาษาเข้าด้วยกัน อีกทั้งยังแสดงอัตลักษณ์ความเป็นไทยอีสานที่โดดเด่นผ่านการใช้ภาษา แม้ว่าจะมีอิทธิพลของภาษาอังกฤษหรือภาษาเกาหลีปนอยู่บ้าง ด้วยรูปแบบการสื่อสารที่โดดเด่นนี้ ยูทูบเบอร์ยังคงรักษาอัตลักษณ์ทางดิจิทัล (digital identity) ของตนเองไว้ได้และแสดงให้เห็นถึงรากฐานของวัฒนธรรมในบริบทของวัฒนธรรมดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

บทความวิจัย

บทคัดย่อ

คำสำคัญ

วจนลีลา;
ยูทูบเบอร์;
สะไก้เกาหลี by Korean;
ภาษาและวัฒนธรรม;
การสื่อสารดิจิทัล

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่:

Seohyun's Speech Style In "Daughter-in-law by Korean" of Youtube Channel

Received: 3 July 2025

Revised: 2 September 2025

Accepted: 4 September 2025

Umaporn Sungkaman*

This article investigates the speech style of the YouTuber "Seo Hyun" from the YouTube channel "/sapáj kawlí:/ Data were collected over a six-month period, from January 1 to June 30, 2023. The study employs the analytical framework of Amara Prasithrathsint (2013) and Searle's Speech Act Theory (1976) to analyze language use at three levels: phonological, lexical, and discourse. The findings reveal that Seo Hyun's linguistic style is informal and friendly. At the phonological level, there are four types of voices: loud voice, elongated sound, whispering, and tonal changing. At the lexical level, three types of word use are evident: personal references, word mixing, and emotion-expressing words. At the discourse level, seven types of speech acts are employed: assertion, explanation, persuasion, invitation, question, greeting, and farewell. The captions also contain the use of digital culture symbols. The study concludes that Seohyun's speech style exemplifies multimodal digital communication, combining various modes of linguistic forms. Her use of language reflects her Isan-Thai identity, which remains prominent despite some influences from English and Korean. Through her distinctive style of communication, she successfully maintains her digital identity and appropriately expresses the cultural roots within the context of digital culture.

Research Article

Abstract

Keywords

speech style;
Youtuber;
"/sapáj kawlí:/ by Korean;
language and culture;
digital communication

* Assistant Professor, Department of Linguistics, Faculty of Humanities, Kasetsart University, e-mail: fhumups@ku.ac.th

1. บทนำ

คำว่า “style” ในความหมายทั่วไป คูปลแลนด์ (Coupland, 2007) ได้ให้ความหมายของวัจนลีลาว่าวิธีการหรือรูปแบบในการทำอะไรอย่างหนึ่ง เช่น รูปแบบของสถาปัตยกรรมในท้องถิ่นต่างๆ ย่อมแตกต่างกันไปตามสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ รูปแบบทางสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงตัวตนหรืออัตลักษณ์ของตนได้ เช่น รูปแบบการแต่งกาย รูปแบบการบริโภคอาหาร รูปแบบสถาปัตยกรรม รูปแบบทางด้านภาษาก็เช่นเดียวกัน ผู้พูดในกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันย่อมมีวิธีการสื่อสารหรือรูปแบบการใช้ภาษาที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งวิธีการหรือรูปแบบการใช้ภาษานี้เรียกว่า “วัจนลีลา”

วัจนลีลา (speech style) หมายถึงวิธภาษาหรือรูปแบบของภาษาที่แปรไปตามสถานการณ์ ส่วนใหญ่แบ่งเป็นประเภทย่อยตามระดับความเป็นทางการ โดยที่ผู้ใช้ภาษาแต่ละคนจะเป็นผู้เลือกใช้วัจนลีลาให้เหมาะสมกับสถานการณ์สื่อสาร (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2560, น. 406) วัจนลีลาจึงเป็นรูปแบบของภาษาหรือการแปรของภาษาที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์สื่อสารของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งการใช้ภาษาเพื่อพูดและเขียน รวมทั้งยังเป็นการสร้างอัตลักษณ์หรือตัวตนให้กับบุคคลนั้นอีกด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจวัจนลีลาของยูทูบเบอร์ ซึ่งยูทูบเบอร์แต่ละคนมีอัตลักษณ์และใช้วัจนลีลาในการนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกันตามสถานการณ์สื่อสาร

ยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” เป็นเจ้าของช่องยูทูบ “สะใภ้เกาหลี by Korean” เป็นอีกผู้หนึ่งที่น่าสนใจในแง่ของการใช้ภาษาเพื่อนำเสนอเนื้อหาการทำอาหาร ตลอดจนวิถีการใช้ชีวิตกับครอบครัวในชนบทของประเทศเกาหลีใต้ “ซอฮยอน” “ซอ” หรือ “กุกกิก” มีชื่อจริงว่าสุโพพร นันตะเดช เป็นชาวจังหวัดหนองคายที่สมรสกับชายชาวเกาหลีใต้ และได้ย้ายไปอยู่กับครอบครัว ณ จังหวัดตากสิน ประเทศเกาหลีใต้ ชื่อ “ซอ” นี้เป็นชื่อที่แม่สามีตั้งให้ ซอทำหน้าที่ลูกสะใภ้ด้วยการทำอาหาร ปลูกผัก ตลอดจนช่วยงานในกิจการร้านอาหารของครอบครัว ต่อมาใน พ.ศ. 2562 ซอเริ่มหารายได้เพิ่มเติมให้กับครอบครัวด้วยการถ่ายคลิปวิดีโอแนะนำชีวิตครอบครัวลงเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ยูทูบ จนมีผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 มีผู้ติดตามจำนวนทั้งสิ้น 2.45 ล้านคน จำนวนคลิปวิดีโอทั้งหมด 781 คลิปวิดีโอ) (ไทยรัฐ, 2562; Urban's Pick, 2564)

ด้วยเหตุที่เนื้อหาของคลิปวิดีโอในช่องยูทูบดังกล่าวได้นำเสนอความเป็นอยู่ของครอบครัวตนเองด้วยความเรียบง่ายแบบเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การปลูกผัก เลี้ยงไก่ ตลอดจนการทำอาหารไทยรับประทานเป็นมื้ออาหารของครอบครัว ดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้น จึงน่าจะเป็นเหตุที่ทำให้มีผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก ตลอดจนมีจำนวนคลิปวิดีโอมากในปัจจุบัน ผู้วิจัยเห็นว่ามีความน่าสนใจทั้งการตั้งชื่อคลิปวิดีโอและเนื้อหาคลิปวิดีโอมีส่วนที่เป็นเสียงบรรยายของยูทูบเบอร์และมีคำบรรยายใต้ภาพ ซึ่งมีการใช้ภาษาที่เหมือนสนทนากับผู้ชม ทำให้เข้าใจง่าย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (1) (ชื่อคลิปวิดีโอ) ep. 771 กว๊ายเตี้ยवलुकुसुतरอรอย ญาดิจ ฟีๆ พากันมากินก๊วยเตี้ยหมดเกลี้ยงขอเบิ้ลๆ
(เสียงบรรยาย) “พอเจียวกากหมูไปสักพักกะพะองก็เยอะมากเลยคะทุกคนเราก็ต้องรอให้พองมันหนึ่งสงบก่อนนะคะ เราก็จะเริ่มตักกากหมูชิ้นคำก็ได้ที่เรียบร้อยคะทุกคน กากหมูกรอบๆ นัวๆ นะคะใส่แค่เกลียวเดียวก็นัวแล้วคะ น้ำมันที่ออกมาจากกากหมูนะจะได้เยอะมากๆ เลยคะทุกคน แล้วก็หอมหอมคะ แบบหอมมากๆ เลยนะคะ”
(คำบรรยาย) “พี่ขอมาหาคะ กับ FC เลยทำก๊วยเตี้ยवलुकुออกมาให้กินจ้า บ่อมีไผ่อยากออกสื่อ ฟังเลิกงานหน้ายังไม่ได้อัแต่ง”

(สะใภ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 771)

ตัวอย่างข้างต้นประกอบด้วยชื่อคลิปวิดีโอ เสียงพูดหรือเสียงบรรยายของยูทูบเบอร์และข้อความบรรยายได้ภาพ ในส่วนของชื่อคลิปวิดีโอเห็นได้ชัดที่มีการปนภาษา (language mixing) ด้วยคำว่า ep. ซึ่งย่อมาจาก Episode จากนั้นจึงเป็นหัวข้อเนื้อหาหลักของตอนดังกล่าวและการบรรยายเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ สังเกตได้ว่า ในตอนท้ายมีการใช้คำซ้ำของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งมีการตัดคำได้แก่คำว่า “เบิ้ลๆ” ในส่วนของเสียงบรรยาย ด้านเสียงมีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ในคำซ้ำในคำว่า “หอมหอม” ด้านคำ มีการใช้คำว่า “ทุกคน” เพื่อหมายรวมถึงผู้ชมให้รู้สึกมีส่วนร่วมกับการทำอาหารในครั้งนั้นๆ มีการใช้คำลงท้าย การใช้คำซ้ำ ในด้านวัจนกรรม¹ (speech acts) พบวัจนกรรมบรรยายหลายถ้อยคำ เพื่อบอกเล่าว่าตนกำลังทำอะไรอยู่ มีลักษณะเป็นอย่างไร สำหรับคำบรรยายได้ภาพ พบการปนภาษาทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยอีสาน รวมถึงการใช้คำลงท้ายด้วย เห็นได้ว่าลักษณะภาษาที่ใช้ในคลิปวิดีโอของยูทูบเบอร์รายดังกล่าวมีความน่าสนใจในแง่ของความเข้าใจง่ายและสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เป็นอย่างดีด้วยถ้อยคำที่เป็นกันเองกับผู้ชม

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับวัจนลีลาพบว่าผู้ศึกษาวัจนลีลาของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลไว้จำนวนหนึ่งโดยใช้กลุ่มข้อมูลทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน รายละเอียดเพิ่มเติมจะกล่าวถึงในส่วนบททบทวนวรรณกรรมต่อไป ขณะที่งานวิจัยที่ศึกษาด้วยกลุ่มข้อมูลยูทูบเบอร์ พบว่ามีเพียงงานวิจัยของเปรมปวีณ์ ประกอบทรัพย์ และนิธิตา แสงสิงแก้ว (2565) ที่ศึกษา “การสื่อสารเนื้อหาของยูทูบเบอร์หญิงไทย: กรณีศึกษาสะไก้ไทยในต่างแดน” เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของยูทูบเบอร์สะไก้ไทยในต่างแดน โดยช่องยูทูบ “สะไก้เกาหลี by Korean” เป็นขอบเขตหนึ่งของงานวิจัยดังกล่าวซึ่งเป็นมุมมองด้านการสื่อสารและจากผลการศึกษาแล้วยังเห็นได้ว่ายูทูบเบอร์คนนี้ได้รับการยกย่องจากสื่อมวลชนหลายแขนงว่าเป็นต้นแบบของหญิงไทยที่เป็นสะไก้ไทยในต่างแดนที่นำเสนอวิถีชีวิตของตนเองและครอบครัวอย่างเรียบง่าย ซึ่งเป็นจุดเด่นในการทำคลิปของยูทูบเบอร์ที่มีผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก ผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวัจนลีลาของบุคคลที่มีชื่อเสียง (Influencer) ทางสื่ออินเทอร์เน็ต อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการศึกษากับอัตลักษณ์ การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในสื่อสังคมออนไลน์ ภาษาไทยในงานโฆษณาและประชาสัมพันธ์ รวมทั้งภาษาศาสตร์สังคมด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาวัจนลีลาของยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” ในช่องยูทูบ “สะไก้เกาหลี by Korean”

3. ขอบเขตของการศึกษา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลคลิปวิดีโอในช่องยูทูบ “สะไก้เกาหลี by Korean” ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-30 มิถุนายน พ.ศ. 2566 รวมระยะเวลา 6 เดือน โดยเก็บข้อมูลเฉพาะคลิปวิดีโอที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำอาหารเท่านั้น ทั้งนี้เพราะจากการศึกษาของเปรมปวีณ์ ประกอบทรัพย์ และนิธิตา แสงสิงแก้ว (2565) พบว่า

¹ ผู้วิจัยใช้คำว่า “วัจนกรรม” (Speech Acts) ซึ่งเป็นการกล่าวถ้อยคำเพื่อแสดงเจตนาของผู้พูดในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งแทนคำว่า “ประโยค” (sentence) ที่เป็นเพียงหน่วยของภาษา

อัตลักษณ์ที่สำคัญประการหนึ่งของสะใภ้ไทยในต่างแดนคือทำอาหารเก่งและใช้อาหารเป็นแกนหลักในการสื่อสาร
คลิป์วิดีโอในช่วงเวลาดังกล่าวจึงมีจำนวน 24 คลิป์วิดีโอ รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 1

คลิป์วิดีโอในช่องยูทูป “สะใภ้เกาหลี by Korean” ตอนที่ 1 เนื้อหาเกี่ยวกับการทำอาหาร
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-30 มิถุนายน พ.ศ. 2566

ลำดับ	วัน เดือน ปี ที่เผยแพร่	ชื่อตอน	ความยาว (นาที)
1	5 ม.ค. 66	ep. 726 ปีกไก่ทอดน้ำปลา ทั้งข้าวเหนียวทั้งน้ำจิ้มอร่อยครบ กินหมด ภายในพริบตา เหลือแต่กระดูก	12.57
2	8 ม.ค. 66	ep. 727 หมี่กรอบ 3 รสเข้มข้น กะละมังใหญ่เบ้อเริ่ม ครอบครัวและเพื่อนบ้าน ชอบมาก แบ่งกันคนละถุง 2 ถุง	13.56
3	11 ม.ค. 66	ep. 728 สอนน้องชายทำกิมจิก่อนกลับไทย เอาอาชีพติดตัวไปนะ	17.35
4	14 ม.ค. 66	ep. 729 ห่อหมกทะเลย่างใบตอง กลิ่นหอมอร่อย กับเคล็ดลับเก็บใบตองสด ให้อยู่ได้เป็นปีๆ มาบอก	24.22
5	27 ม.ค. 66	ep. 733 หวานขนาดนี้จัดหมูย่างเกาหลีและกิมจิเต็มโต๊ะ แซ่บคัก ปีใหม่เกาหลี วันรวมญาติ	13.58
6	16 ก.พ. 66	ep. 737 ถึงหนองคายบ้านเกิดแล้วจ้า เฮ็ดลาบเปิดต้มเปิดกินจ้า อาหารมือแรกที่บ้านอร่อยมาก	10.04
7	26 ก.พ. 66	ep. 741 พาแม่ย่าไปเก็บผักคันทอง กินกับส้มตำพริก 3 เม็ด พอปูสดเอาก็ กับบรรยากาศบ้านๆ สบายๆ จ้า	15.06
8	4 เม.ย. 66	ep. 747 ร่างกายต้องการสิ่งนี้ ดื่มน้ำบ่อยๆ ใส่น้ำเกลือบ่อยๆ เชื้อขึ้นและปลาแดก หลายๆ โต น้ำลายไหลเลย 😊	16.51
9	6 เม.ย. 66	ep. 748 ปิ้งปลากำหมอมๆ กับตำบักถั่วแซ่บๆ แต่เช้า นึ่งดูพอลูกเขาคุยกัน ด้วยไม้หน้าสาม	10.36
10	18 เม.ย. 66	ep. 752 ต้มข้าวเปียกใส่เลือดไก่เยอะๆ ทานพ่อกันแม่มาไม่ทัน 😊 พวกกันซัดหมดก่อน อร่อยจนลืมจ	11.36
11	10 พ.ค. 66	ep. 761 เก็บผักป่ารอบบ้านเอามาทำเครื่องเคียง 6 อย่างกินกับหมูย่างเกาหลี อร่อยมากจ้า	15.36
12	12 พ.ค. 66	ep. 762 ผัดดอกหอมหมูสับกับไข่เจียวเส้นหอม ราดข้าวร้อนๆ หวานกรอบ อร่อยจังเลย 😊	10.22
13	16 พ.ค. 66	ep. 763 ต่อไปกินเต็มที่ไม่ต้องแย่งกันแล้ว ทั้งหม้อทั้งเตาขนมาจากเมืองไทย หมดแล้ว	14.30
14	18 พ.ค. 66	ep. 764 แม่พาไปเก็บผักอะไรไม่รู้ ได้แบกกลับบ้านเป็นกระสอบ เครื่องเคียง เกาหลีราดข้าวสโตร์ไทย	13.03
15	21 พ.ค. 66	ep. 765 เก็บสลัดใบอ่อนหลายสายพันธุ์ มากินกับส้มตำ สป่าเกิดดี ข้าวปุ้น สุดยอดอีหลีจ้า	13.21
16	24 พ.ค. 66	ep. 766 ป่านี่ต้นโสนใหญ่มาก ดอกดกสุดๆ ดอกโสนผัดกะปิ ดอกโสนทอดกรอบ ราดซอส อร่อยเกินคำบรรยาย	12.26

ลำดับ	วัน เดือน ปี ที่เผยแพร่	ชื่อตอน	ความยาว (นาที)
17	28 พ.ค. 66	ep. 767 หมกหน่อไม้ใส่ใบตองสูตรอีสานแท้ ทั้งแซ่บทั้งนัว ครอบครัวกินเป็นทุกคนทั้งจำทั้งคู่	15.44
18	31 พ.ค. 66	ep. 768 ห่อหมกใบตองดอกแคป่าใส่ไก่ ลองทำกินมั่วๆ แต่ต้องตกใจ คือมันอร่อยมากกก	13.38
19	4 มิ.ย. 66	ep. 769 สลัดโรล พร้อมสูตรน้ำสลัดครีมชีฟู้ดที่ทำง่ายสุดๆ แถมอร่อยกินหมด ภายในพริบตา	11.54
20	11 มิ.ย. 66	ep. 770 วิธีทำไก่ต้มโถ่ให้สีสวย น่ากินแบบสุดๆ และทำง่าย แต่อร้อย ยังกับอาหารภัตตาคาร	11.32
21	15 มิ.ย. 66	ep. 771 ก๋วยเตี๋ยวคลุกสูตรอร่อย ญาติๆ พี่ๆ พากันมากินก๋วยเตี๋ยว หมดเกลี้ยงขอเบิ้ลๆ	15.32
22	18 มิ.ย. 66	ep. 772 ตำมะหลอดเปรี้ยวๆ หวานๆ เผ็ดนัวแซ่บสุดยอด ตักชดเอาก ตาสว่างเลยจ้า	15.53
23	22 มิ.ย. 66	ep. 773 หมูสวรรค์สูตรทำง่ายอร่อยด้วย สีสวยกลิ่นหอม ได้ข้าวเหนียวคนละถุง ก๊ตเอาก	12.21
24	27 มิ.ย. 66	ep. 774 แกงไก่ใส่หน่อไม้ส้ม ใส่ยอดตำลึง กลิ่นหอมทั่วปฐพี ข้าวเหนียวหมด เป็นดิบ	18.40

จากนั้นจึงถ่ายทอดเสียงบรรยายเป็นตัวอักษรภาษาไทย อนึ่ง งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะวัจนลีลาของภาษาไทยที่พบในคลิปวิดีโอเท่านั้น ได้แก่ เสียงพูดของยูทูปเบอร์และคำบรรยายใต้คลิปวิดีโอ ทั้งนี้ งานวิจัยนี้ใช้สัญลักษณ์ (เสียงบรรยาย) หมายถึงเสียงพูดของยูทูปเบอร์และ (คำบรรยาย) หมายถึงคำบรรยายด้วยตัวอักษรใต้คลิปวิดีโอ

4. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดดังนี้

4.1 แนวคิดวัจนลีลา (Speech Style)

พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสภา (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2560, น. 15) ให้ความหมายวัจนลีลาศาสตร์ว่ามุ่งเน้นวิเคราะห์วัจนลีลาที่ใช้ในการพูดหรือการเขียน ทั้งทางด้านเสียง คำและไวยากรณ์และยังเน้นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของวัจนลีลาที่มีต่อผู้ฟังอีกด้วย

นอกจากนี้ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2560, น. 406) ยังได้ยกแนวคิดของมาร์ติน โจส (Joos, 1961, p. 11) ที่แบ่งวัจนลีลาหรือระดับภาษาในภาษาอังกฤษไว้ 5 แบบ ได้แก่ วัจนลีลาตายตัว (frozen style) วัจนลีลาทางการ (formal style) วัจนลีลาหารือ (consultative style) วัจนลีลากันเอง (casual style) และวัจนลีลาสนิทสนม (intimate style)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2556) ได้อธิบายลักษณะของวัจนลีลาแต่ละประเภทข้างต้น รวมถึงให้ตัวอย่างในภาษาไทยไว้ดังนี้ 1) วัจนลีลาตายตัวเป็นลักษณะของภาษาที่ใช้ในโอกาสสำคัญๆ ที่ภาษาเป็นสัญลักษณ์สะท้อนสังคมและวัฒนธรรมที่ใช้ภาษานั้นๆ มักใช้พูดกับบุคคลที่สูงศักดิ์ ตัวอย่างในภาษาไทย เช่น การกล่าวถวายพระพรชัยมงคล ภาษาที่ใช้ในศาล 2) วัจนลีลาทางการเป็นลักษณะภาษาที่ใช้ในสถานการณ์สำคัญ แต่ไม่ถึงกับวัจนลีลาตายตัว วัจนลีลาประเภทนี้มีลักษณะสำคัญคือการแยกตัวของผู้พูดออกจากผู้ฟัง รวมถึงมีการตระเตรียมอย่างดีในด้านการออกเสียง ตัวอย่างในภาษาไทย เช่น การเขียนบทความวิชาการ เอกสารราชการ การกล่าวสุนทรพจน์ รายงานการประชุม 3) วัจนลีลาหารือเป็นลักษณะภาษาที่ใช้ในการติดต่อธุรกิจ ภาษาระดับนี้เริ่มแสดงให้เห็นการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้พูดและผู้ฟัง อีกทั้งวัจนลีลาของการใช้ภาษาในระดับนี้ไม่จำเป็นต้องระมัดระวังเท่ากับวัจนลีลาสองประเภทแรก ตัวอย่างในภาษาไทย เช่น การติดต่อทางอาชีพ การซื้อขาย 4) วัจนลีลากันเองเป็นลักษณะภาษาที่พูดด้วยความไม่ระมัดระวัง ใช้กับบุคคลที่คุ้นเคยกันพอสมควร มักมีการละประธาน มีการซ้ำคำมาก มีคำสแลง รวมไปถึงใช้คำลงท้าย ตัวอย่างในภาษาไทย เช่น การพูดกับเพื่อน และ 5) วัจนลีลาสันทสนมเป็นลักษณะภาษาที่ใช้กับผู้สนทนาอย่างมาก วัจนลีลาประเภทนี้มีความเป็นธรรมชาติมาก รวมไปถึงพบการใช้คำเฉพาะกลุ่ม การใช้ภาษาต้องอาศัยบริบทในการสื่อสาร เช่น การสื่อสารกับครอบครัว

ต่อมา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ (2558) ได้ศึกษาภาษากับอำนาจในทำเนียบภาษา 4 ประเภท ได้แก่ ภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อและภาษาวิชาการและกำหนดคุณลักษณะทางวัจนลีลาของทำเนียบภาษาเหล่านี้ โดยใช้ลักษณะเด่นทางภาษา ด้านการใช้รูปประโยค การใช้คำและโครงสร้างสัมพันธ์สารเป็นตัวบ่งชี้ โดยเฉพาะการศึกษาภาษาสื่อมีการเก็บข้อมูลเฉพาะภาษาข่าวและภาษาโฆษณา ผลการศึกษาพบว่าลักษณะเด่นทางภาษาที่เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะทางวัจนลีลาของภาษาสื่อ 7 คุณลักษณะ ได้แก่ สั้นกระชับ บังคับ-ชี้นำ เป็นอัตวิสัย ปิดบังอำพราง เบี่ยงเบน โน้มน้าวและขัดถ้อยขัดคำ จากการสำรวจข้อมูลคลิป์วิดีโอของยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” ในเบื้องต้น ผู้วิจัยเห็นว่ายูทูบเบอร์รายดังกล่าวใช้ภาษาแบบเป็นกันเองเสมือนหนึ่งการสนทนากับผู้ชม รวมไปถึงสร้างบรรยากาศให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลายร่วมไปกับเนื้อหาต่างๆ ดังนั้น คุณลักษณะทางวัจนลีลาของภาษาสื่อที่จะศึกษาน่าจะแตกต่างกันกับผลการศึกษารายงานข้างต้น

อย่างไรก็ดี ในการศึกษาวัจนลีลา ยังมีการนำแนวคิดทางวัจนปฏิบัติศาสตร์มาศึกษาด้วย เช่น งานของแบล็ค (Black, 2006) ที่บูรณาการแนวคิดทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ในการศึกษาวัจนลีลา โดยนำเสนอแนวทางการทำความเข้าใจความหมายในวรรณกรรม ด้วยการไขว่คว้าหาของวัจนปฏิบัติศาสตร์ในการตีความและเข้าใจความหมายที่อยู่เบื้องหลังข้อความ รวมทั้งพิจารณาเจตนาของผู้เขียนกับความรู้พื้นฐานของผู้อ่านด้วย งานของแบล็คเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากนวนิยายโดยเน้นย้ำถึงขอบของวรรณกรรมแต่ละประเภทซึ่งมีตัวบ่งชี้ที่แบล็คเรียกว่า signpost เป็นแนวทางให้ผู้อ่านตีความและเข้าใจความหมายได้ดีขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจึงทำให้น่าสนใจว่ายูทูบเบอร์รายดังกล่าวใช้วัจนลีลาแบบใดในช่องยูทูบ “สะใภ้เกาหลี by Korean” รวมถึงวัจนลีลาแบบดังกล่าวมีการใช้ภาษาอย่างไรบ้าง โดยผู้วิจัยจะนำแนวคิดทางวัจนปฏิบัติศาสตร์มาบูรณาการในการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาของยูทูบเบอร์ด้วย

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัจนลีลาเป็นแนวคิดที่มีผู้นำมาศึกษาทางภาษาศาสตร์หลากหลายแนวทาง อาทิ กลวิธีทางภาษาของบุคคลในกิจกรรมหรือสื่อต่างๆ วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ภาษากับอัตลักษณ์ รวมถึงงานวิจัยที่ศึกษา

ลักษณะภาษาในวจนลีลาของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ในส่วนนี้จะกล่าวถึงงานวิจัยที่ศึกษาวจนลีลาที่เป็นภาษาพูดของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับประเภทสื่อที่เป็นขอบเขตของงานวิจัยนี้ซึ่งเป็นภาษาพูด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่ศึกษาวจนลีลาของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น กฤษภรณ์ จันทา และคณะ (2562) ศึกษา “พันธ พันทวง”: วจนลีลาการทนายดวงชะตาของนายลักษณะ เรขานิเทศ” โดยเก็บข้อมูลจากการทนายดวงชะตาในรายการศึก 12 ราศี ซึ่งออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ผลการศึกษาพบวจนลีลาในการทนายดวงชะตาของนายลักษณะ เรขานิเทศ จำนวน 10 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำบุรุษสรรพนาม การใช้คำช้อน การใช้คำซ้ำ การใช้คำศัพท์เฉพาะวงการ การขยายความ การใช้อุปสรรค การใช้สำนวนไทย การกล่าวอ้าง การใช้มูลบทและการใช้สัทพยางค์ อภิสรา โคตรโยธา และรัตนา จันทรเทว (2564) ศึกษา “วจนลีลาของสุทธิชัย แซ่หยุ่น” ในรายการกาแฟดำ โดยเก็บข้อมูลจากรายการกาแฟดำที่ออกอากาศทางยูทูปตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2562-มิถุนายน 2563 ผลการศึกษาพบวจนลีลาที่มีลักษณะเฉพาะของบุคคลดังกล่าว 3 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำบุรุษสรรพนาม คำภาษาอังกฤษและคำอุทาน การใช้ประโยคกระชับ ประโยคขัดความ ประโยคสรุปความและประโยคซับซ้อน และการตั้งคำถามในลักษณะต่างๆ เช่น การรุกรไสด้วยการถามแบบต่อเนื่อง การถามแบบขึ้นนำคำตอบ การถามย้ำ การถามเชิงวาทศิลป์ การทวนและถามคำถามใหม่ในที่ กัญญาณัฐ ฤกษ์วิธิ และสมบัติ สมศรีพลอย (2565) ศึกษา “วจนลีลาการขายสินค้าของมาร์กซ์ชิบในวัฒนธรรมการขายสินค้าออนไลน์” โดยเก็บข้อมูลจากคลิปไลฟ์สดการขายสินค้าของช่องดังกล่าวบนเว็บไซต์เฟซบุ๊ก ผลการศึกษาพบวจนลีลา 3 วจนลีลา ได้แก่ วจนลีลาเป็นกันเอง ลักษณะภาษาที่แสดงวจนลีลาข้างต้น ได้แก่ การใช้คำสรรพนามในการเรียกตนเองและลูกค้า การใช้คำซ้ำและการใช้ภาษาพูดตามสบาย วจนลีลาสนิทสนม ได้แก่ การใช้คำสแลง การใช้คำขยายและคำที่รู้เฉพาะกลุ่มที่รู้เรื่องกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายและวจนลีลาหาวิธีใช้เพื่อติดต่อสนทนาทางอาชีพและการถาม-ตอบระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย สิริมา เชียงขาว (2566) ศึกษา “วจนลีลาในการเทศนาธรรมของพุทธทาสภิกขุ” โดยเก็บข้อมูลจากการเทศนาธรรมของพระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) ที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นตัวหนังสือแล้ว ผลการศึกษาพบว่าวจนลีลาของพุทธทาสภิกขุเป็นวจนลีลาแบบเป็นทางการ เนื่องจากเป็นการใช้ภาษาในสถานการณ์สำคัญ เป็นวิภาษภาษาที่สุภาพ มีความสุภาพของถ้อยคำและรูปประโยค มีการแยกตัวของผู้ออกจากผู้ฟัง มีการเชื่อมโยงความและใช้คำศัพท์เฉพาะ มีการเรียงร้อยถ้อยคำอย่างพิถีพิถัน มีชั้นเชิง วจนลีลาที่พบยังมีส่วนทำให้ผู้ฟังตระหนักคุณค่าแห่งพระธรรมและนำไปสู่การปฏิบัติตนตามคำสอนอย่างเหมาะสม อาร์ฟ อาร์หมาน และปัทมา พัฒน์พงษ์ (Areeman & Patpong, 2023) ศึกษา “A Stylistic Study of General Prayuth Chan-O-Cha’s Speeches on TV Program ‘RETURNING HAPPINESS TO THE PEOPLE’” โดยเก็บข้อมูลจากคลิปของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (ในขณะนั้น) ในรายการคืนความสุขของคนในชาติ โดยจำแนกข้อมูลเป็น 2 ประเภท เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำบรรยายสถานะและคำบุรุษประธานและคำแสดงทัศนภาวะ ผลการศึกษาพบว่าผู้ดำเนินรายการใช้ถ้อยคำบรรยายบอกเล่าจำนวนมากที่สุดและพบคำบุรุษประธานที่ไม่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์มากกว่าคำบุรุษประธานที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ไม่มากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นความพยายามที่จะสื่อสารกับประชาชนและกล่าวถึงปัญหารวมถึงนโยบายการแก้ไขปัญหาเป็นหลัก ขณะที่มีการใช้คำแสดงทัศนภาวะความเป็นไปได้มากที่สุดเพื่อแสดงระดับความเป็นไปได้ของปัญหาหรือนโยบายเพื่อแสดงความมั่นใจของผู้พูดและมีการใช้คำแสดงทัศนภาวะความจำเป็นลำดับถัดมาเพื่อแสดงถึงความจำเป็นในการเข้ามาแก้ไขปัญหาและทำความเข้าใจกับประชาชน

การศึกษาข้างต้นเป็นงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ภาษาไทยที่ศึกษาวัจนลีลาของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งมักเป็นการวิเคราะห์ลักษณะภาษาของบุคคลแล้วแสดงให้เห็นวัจนลีลาโดยใช้นิยามของมาร์ติน โจส (Joos, 1961) เป็นหลัก งานที่ใกล้เคียงที่สุดที่เป็นการเก็บข้อมูลจากการสื่อสารในสังคมออนไลน์ได้แก่งานของกัญญาณัฐ ฤกษ์วิธี และสมบัติ สมศรีพลอย (2565) นอกจากนี้ยังไม่มีงานใดศึกษาวัจนลีลาในภาษาไทยด้วยการนำแนวคิดทางวัจนปฏิบัติศาสตร์มาร่วมศึกษาด้วย

งานที่ใกล้เคียงกันในภาษาอื่นที่ศึกษาภาษาในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น งานของโฟรเบเนียส (Frobenius, 2011) ซึ่งศึกษาวิธีการที่ผู้ทำวิดีโอบล็อกสร้างลำดับการเปิดเรื่องในฉากแบบการสื่อสารที่ไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมกัน (asynchronous setting) ระหว่างผู้ทำวิดีโอบล็อกกับผู้ชมและฉากที่มีผู้พูดคนเดียว (monologic setting) เช่น ในแพลตฟอร์มยูทูบที่มีการใช้กลวิธีนำเสนอเพื่อดึงดูดผู้ชมที่ยังไม่ได้รับชม รวมทั้งการสร้างอัตลักษณ์ของตนเองอีกด้วย นอกจากนี้ โฟรเบเนียส (Frobenius, 2014) ยังได้ศึกษาจากคลังข้อมูลวิดีโอบล็อกภาษาอังกฤษที่รวบรวมจากเว็บไซต์โฮตส์วิตไอยูทูบว่าการสื่อสารแบบที่ไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมกัน มีการออกแบบลีลาการพูดให้เหมาะกับกลุ่มผู้ฟังอย่างไร ผู้ทำวิดีโอบล็อกมีการปรับเปลี่ยนการพูดอย่างไรบ้างในบริบทที่ไม่มีการโต้ตอบกลับทันทีโดยการใช้คำ ไวยากรณ์และการปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบ (multimodal interaction) รวมทั้งการมอง ท่าทาง และระดับเสียง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการระบุสถานภาพของผู้ชมด้วย เพื่อให้ดึงดูดผู้ชม อย่างไรก็ตามทั้งสองงานของโฟรเบเนียสก็ไม่ได้ลงรายละเอียดทางวัจนลีลา โดยงานแรกเน้นที่โครงสร้างของการสื่อสารและงานที่สองเน้นที่การออกแบบกลุ่มผู้ชม (audience design)

งานวิจัยที่ศึกษาโดยใช้ข้อมูลภาษาจากยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” มีเพียงงานวิจัยเดียว คือ งานของเปรมปวีณ์ ประกอบทรัพย์ และนิธิดา แสงสิงแก้ว (2565) ที่ศึกษา “การสื่อสารเนื้อหาของยูทูบเบอร์หญิงไทย: กรณีศึกษาสะใภ้ไทยในต่างแดน” โดยเป็นการศึกษาอัตลักษณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวทางด้านนิเทศศาสตร์และยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” ช่อง “สะใภ้เกาหลี by Korean” เป็นขอบเขตหนึ่งของงานวิจัยดังกล่าว ผลการศึกษาพบอัตลักษณ์สะใภ้ไทยในต่างแดนทั้งสิ้น 5 อัตลักษณ์ ได้แก่ ประการแรก มีความเป็นตัวของตัวเองอย่างเป็นธรรมชาติและเรียบง่าย ประการที่สอง ทำอาหารเก่งและใช้อาหารเป็นแกนหลักในการสื่อสาร ประการที่สามสามารถธำรงความเป็นไทยเสมอแม้อยู่ในต่างแดน ประการที่สี่ มีลักษณะแบบผสมผสานหรือเท่าที่จะเป็นไทยได้เต็มที่กับบทบาทความเป็น “แม่ศรีเรือน” และประการสุดท้าย มีความมุ่งมั่น สู้ชีวิต ด้วยความสามารถของตัวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวัจนลีลาของยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” ว่าพบวัจนลีลาใดบ้างและมีลักษณะการใช้ภาษาอย่างไรบ้าง โดยศึกษา 3 ระดับ ได้แก่ ในระดับเสียง ทั้งนี้เพราะเป็นภาษาพูดซึ่งน่าจะมีการใช้เสียงที่เฉพาะของยูทูบเบอร์ในระดับคำ ทั้งนี้การใช้คำสามารถบ่งบอกประเภทของวัจนลีลาได้ และในระดับถ้อยคำ ทั้งนี้เพราะวัจนกรรมประเภทต่างๆ น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เห็นลีลาการใช้ภาษาที่เป็นอัตลักษณ์หรือเป็นลักษณะเฉพาะของประเภทของสัมพันธ์สารที่เป็นเรื่องเล่าและการสาธิตการทำอาหารด้วย

5. ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนต่างๆ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจ การเก็บรวบรวมข้อมูล การถ่ายทอดข้อมูล การวิเคราะห์ การเรียบเรียงและนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ในขั้นตอนการสำรวจ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัจนลีลาและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งทำรายการอ้างอิงและวางแผนซื้อหนังสือที่เกี่ยวข้อง ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกแหล่งข้อมูลโดยใช้เฉพาะคลิปที่มีการทำอาหารเท่านั้น เนื่องจากยูทูบเบอร์ใช้การทำอาหารเป็นแกนหลักในการสื่อสาร (เปรมปวิณ ประกอบทรัพย์ และนิธิดา แสงสิงแก้ว, 2565) ซึ่งได้จำนวน 24 คลิปวิดีโอดังกล่าวแล้วข้างต้น ขั้นตอนการถ่ายทอดบทบรรยายจากคลิปวิดีโอจากช่องยูทูบ “สะใภ้เกาหลี by Korean” ในขั้นตอนนี้เป็นการถ่ายทอดจากเสียงพูดเป็นตัวอักษรภาษาไทย โดยใช้เครื่องหมายต่างๆ กำกับเช่นเดียวกับการวิเคราะห์บทสนทนา ทั้งนี้จะไม่ถ่ายทอดเสียงพูดในภาษาเกาหลี หากแต่ใช้เครื่องหมายกำกับว่าเป็นการสลับเป็นภาษาเกาหลีเท่านั้น ส่วนในการพูดภาษาไทยอีสานนั้นผู้วิจัยขอใช้การถ่ายทอดด้วยตัวอักษรไทย เนื่องจากงานวิจัยนี้ไม่ได้วิเคราะห์ทางด้านเสียง ดังนั้น การถ่ายทอดตัวอักษรด้วยภาษาไทยอาจจะไม่ตรงกับระบบเสียงภาษาไทยอีสานอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะเสียงพยัญชนะ เสียงสระและเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยอีสานไม่ตรงกับตัวอักษรภาษาไทย ซึ่งมีความยาวของเนื้อหาทั้งสิ้น 36,490 คำ ขั้นตอนการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์วัจนลีลาของข้อมูลโดยใช้กรอบการวิเคราะห์ของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2556) ในเบื้องต้นและนำแนวคิดเรื่องทฤษฎีวัจนกรรมของเซิร์ล (Searle, 1976) มาร่วมวิเคราะห์ด้วย ดังนั้นในการวิเคราะห์นี้จึงวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษา 3 ระดับ ได้แก่ เสียง คำและถ้อยคำ โดยเรื่องเสียงจะพิจารณาลักษณะน้ำเสียงที่ยูทูบเบอร์ใช้ ในเรื่องคำจะพิจารณาลักษณะของการใช้คำของยูทูบเบอร์และเรื่องถ้อยคำจะพิจารณาประเภทของวัจนกรรมที่ยูทูบเบอร์ใช้ ขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นตอนการเรียบเรียงและนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ รวมทั้งสรุปและอภิปรายผล

6. ผลการศึกษา

จากข้อมูลภาษาไทยพบว่าวัจนลีลาที่ใช้ของยูทูบเบอร์เป็นประเภท “วัจนลีลากันเอง” ซึ่งตรงกับลักษณะของวัจนลีลาประเภทนี้ที่อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2556) ได้อธิบายลักษณะของวัจนลีลาแต่ละประเภทเอาไว้ กล่าวคือมีลักษณะภาษาที่พูดด้วยความไม่ระมัดระวัง ที่ใช้กับบุคคลที่คุ้นเคยกัน ในการใช้ภาษามีการใช้คำซ้ำและคำสแลงรวมไปถึงใช้คำลงท้าย ตลอดจนการใช้ลักษณะน้ำเสียงเพื่อสื่ออารมณ์

ในการนำเสนอผลการศึกษาแบ่งลักษณะการใช้ภาษาของวัจนลีลากันเองของซอฮยอนเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การใช้น้ำเสียง การใช้คำและการใช้วัจนกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 การใช้น้ำเสียง

จากข้อมูลเสียงพูดพบว่าลักษณะของการใช้น้ำเสียงของยูทูบเบอร์นั้นมีการเน้นเสียงโดยการใช้คำซ้ำ 4 ลักษณะด้วยกัน ได้แก่ เสียงดัง เสียงยาว เสียงกระซิบและการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ ทั้งนี้เพื่อให้การสนทนาสนใจกว่าการใช้คำซ้ำเสียงปกติ

6.1.1 การใช้เสียงดัง

ยูทูบเบอร์มักจะใช้เสียงดังเมื่อต้องการเน้นเสียงและการใช้เสียงดังนี้มักจะเกิดกับการซ้ำคำเป็นส่วนใหญ่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (2) มันเป็นขนมที่ช็อคเคยกินนานมาก ๆ แล้วมันอร่อย (สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 727)
- (3) พอมันเริ่มคนง่ายก็เบาไฟลงคะ นะคะทำเป็นไฟอ่อน ๆ ที่สุดไว้เลยนะคะ (สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 727)
- (4) หัวไชเท้าชุตเป็นเส้นนะคะแล้วก็ หมักเกลือไว้นิดหนึ่ง (สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 728)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการใช้เสียงดังปรากฏในคำซ้ำ ได้แก่ มาก ๆ ในตัวอย่าง (2) และอ่อน ๆ ในตัวอย่าง (3) ส่วนในตัวอย่าง (4) เป็นการปรากฏในคำว่า “นิดหนึ่ง” การใช้เสียงดังในพยางค์ “นิด” เป็นการสื่อว่าน้อยมากนั่นเอง

6.1.2 การใช้เสียงยาว

ยูทูปเบอร์มักมีการเน้นเสียงด้วยการใช้เสียงยาวในคำขยายและคำลงท้าย การใช้เสียงยาวในคำขยายมักเกิดกับคำว่า “มาก” มีจำนวนมากที่สุด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (5) เพราะช่วงหน้าหนาวหัวหอมใหญ่จะมีราคาแพงมาก::นะคะ (สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 728)
- (6) พลับตากแห้งอร่อย ๆ ค่า:: (สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 733)
- (7) เราจะได้รสชาติน้ำจิ้มซีฟู้ดที่แบบ อร่อยมาก:: (สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 763)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าเสียงยาวจะปรากฏในคำขยายคำว่า “มาก” และคำลงท้าย “คะ” ซึ่งเป็นคำที่มีสระเสียงสั้น การลากเสียงทำให้คำนี้กลายเป็นสระเสียงยาว

6.1.3 การใช้เสียงกระซิบ

เป็นการสื่ออารมณ์ตื่นเต้นเพื่อให้ผู้ชมมีความรู้สึกตื่นเต้นร่วมด้วย อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลปรากฏการใช้เสียงกระซิบเพียงที่เดียวดังตัวอย่างนี้

- (8) ...ร้อน..น้ำกินมากเลยคะแล้วก็มีตะไคร้ด้วยนะคะ หู กรอบมากเลยคะ (กระซิบ) (สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 726)

จากตัวอย่าง (8) ข้อความที่มีการใช้เสียงกระซิบใช้เครื่องหมายตัวเอียง ได้แก่ “กรอบมากเลยคะ” ซึ่งใช้หลังคำอุทาน “หู” เพื่อเรียกความสนใจจากผู้ชมและให้ผู้ชมรู้สึกถึงความกรอบของหมีกรอบที่สาธิต

6.1.4 การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์

จากข้อมูลมักปรากฏการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ในการซ้ำคำและจะปรากฏกับคำซ้ำในพยางค์แรกเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อเน้นเสียงของการซ้ำคำ โดยการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ในลักษณะนี้จะปรากฏกับคำวิเศษณ์เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าการเปลี่ยนวรรณยุกต์ในคำยืมภาษาไทยอีสานอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (9) ผลไม้ที่เมืองไทยก็แพ้งแพ่งจะทุกคน หาซื้อก็ยากด้วยนะคะ
(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 772)
- (10) พ่อปู่แม่ย่ากะกินดีดีคะ กินของเพิ่นดีดีน่ายาเกรงขนาดเลยคะ (สำเนียงอีสาน)
(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 773)
- (11) กินข้าวได้หลายหลายเพราะว่าหมูนั่นหวานจะทุกคน
(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 773)

จากตัวอย่าง (9) และ (10) เป็นการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย ส่วนตัวอย่างที่ (10) เป็นคำศัพท์ในภาษาไทยอีสาน

6.2 การใช้คำ

การใช้คำของยูทูบเบอร์มีลักษณะเฉพาะ เพราะนอกจากเป็นการสื่อสารทางสื่อสังคมออนไลน์แล้ว ยังเป็นการสื่อสารให้คนทั่วไปและขายของให้กับคนอีสานที่ทำงานในประเทศเกาหลีซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญอีกด้วย การใช้คำที่ปรากฏแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อยๆ ได้แก่ การใช้คำอ้างอิงบุคคล การใช้คำปนและการใช้คำแสดงความรู้สึก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.2.1 การใช้คำอ้างอิงบุคคล

จากข้อมูลพบการอ้างอิงบุคคลโดยการใช้คำสรรพนาม คำเรียกญาติและชื่อ โดยการใช้คำสรรพนามเป็นคำบุรุษสรรพนาม 3 ประเภท ได้แก่ คำสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง คำสรรพนามบุรุษที่สองและคำสรรพนามบุรุษที่สาม ซึ่งในที่นี้จะขกกล่าวถึงรายละเอียดตามประเภทของการอ้างอิงบุคคลในการสื่อสาร ได้แก่ การอ้างอิงถึงผู้พูด การอ้างอิงผู้ฟังและการอ้างอิงถึงผู้ที่ถูกกล่าวถึง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การอ้างอิงถึงผู้พูด ยูทูบเบอร์ “ซอฮยอน” มักใช้ชื่อเล่นคือ “ซอ” มากที่สุด ดังตัวอย่าง (12) นอกจากนี้ยังปรากฏการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 “เรา” และ “หนู” และการใช้คำนาม “แม่ครัว” อีกด้วย อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการอ้างอิงถึงตัวยูทูบเบอร์กับสมาชิกในครอบครัวจะใช้สรรพนาม “เรา” หรือ “พวกเรา” ด้วย และในบางคลิป ยูทูบเบอร์มีการใช้บทบาทสมมติให้ผู้ชมเป็นนักเรียนและตนเองเป็นครูก็จะใช้คำอ้างอิงแทนตนเองเป็นคำเรียกอาชีพ “ครู” และใช้คำเรียกอาชีพ “นักเรียน” อ้างถึงผู้ชม

- (12) ซอทำซอกก็คิดว่าโอเค
(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 726)
- (13) แล้วมันอร่อยแล้วมันกินเพลินแต่อยู่ไทยอะเราไม่ได้กินบ่อย เพราะเราเพราะว่าที่เมืองไทยเนี่ยมีขนมมากมายหลายอย่าง นะคะ เราก็คงไม่ค่อยได้กินบ่อยๆ แต่พอมายู่เกาหลีเราไม่ได้กินเลย นะคะ
(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 727)
- (14) จนมีพี่เค้าเอามาฝาก แล้วหนูได้กินหนูก็แบบแฮ้ยอร่อย
(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 727)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า การอ้างอิงถึงตัวผู้พูดหรือตัวยูทูบเบอร์นั้นมีการใช้ชื่อเล่นดังตัวอย่าง (12) ซึ่งการใช้ชื่อเล่นเป็นการแสดงถึงความสนิทสนม ส่วนในตัวอย่าง (13) คำสรรพนาม “เรา” นั้นแสดงถึง

ความเป็นพวกพ้องโดยหมายถึงตัวยูทูบเบอร์และผู้ชม อย่างไรก็ตามคำว่า “เรา” ในบางครั้งอาจหมายถึงตัวยูทูบเบอร์และคนอื่นๆ ที่ยูทูบเบอร์กล่าวถึงด้วยเช่นกัน เช่น ในถ้อยคำ “หลังจากเมื่อวานนี้ที่เราช่วยกันเก็บผักกาดเสร็จจะคะวันนี้เราก็จะมาช่วยกันทำความสะอาดแปลงผักคะ” ซึ่งถ้อยคำนี้คำว่า “เรา” หมายถึงทั้งตัวยูทูบเบอร์เองและคนในครอบครัว จากตัวอย่าง (14) คำสรรพนาม “หนู” แสดงถึงความเป็นกันเองและการให้เกียรติหรือแสดงความเคารพต่อผู้ฟัง

2) การอ้างอิงถึงผู้ฟัง ผู้ฟังในที่นี้หมายถึงผู้ที่เข้าชมคลิปวิดีโอในยูทูบ จากข้อมูลพบเพียงการใช้คำบุรุษสรรพนามที่สอง ได้แก่ คำว่า “ทุกคน” ซึ่งเป็นการใช้บุรุษสรรพนามที่สองที่มีลักษณะเฉพาะของการสื่อสารในสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ยังมีการใช้คำนาม เช่น “เอฟซี” “นักเรียน” เพื่อใช้แทนผู้ติดตามชมคลิปวิดีโอ ซึ่งการใช้คำเรียก “นักเรียน” ดังกล่าวเป็นการล้อเลียนผู้ชมว่าเหมือนเป็นนักเรียนเพราะตัวยูทูบเบอร์เป็นผู้สอนให้ทำอาหารนั่นเอง อย่างไรก็ตาม การสาดิตในแต่ละคลิปยังมีบทสนทนาที่ยูทูบเบอร์สนทนากับคนในครอบครัวหรือคนอื่นๆ อีกด้วย ดังนั้นในการใช้คำที่อ้างอิงถึงผู้ฟังในการสนทนาอาจจะใช้กับผู้ฟังในบทสนทนาที่เกิดขึ้นอีกด้วย โดยคำเรียกญาติดังกล่าวเป็นคำเรียกญาติในภาษาไทย เช่น ออมม่า โยโบ โอปา ซึ่งเป็นการเรียกคนในครอบครัวเป็นหลัก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(15) ซอกก็พะยายาม..ทำออกมาให้ดีที่สุดนะคะ ทุกคนคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 727)

(16) ทุกคน นักเรียนนุคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 728)

(17) สวัสดิ์คะ สวัสดิ์เอฟซี

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 748)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าตัวอย่าง (15) คำสรรพนาม “ทุกคน” หมายถึงผู้เข้าชมคลิปซึ่งเป็นการใช้คำอ้างอิงถึงผู้ชม ส่วนตัวอย่าง (16) นอกจากยูทูบเบอร์ใช้คำสรรพนาม “ทุกคน” แล้ว ยังใช้คำนามว่า “นักเรียน” เพื่ออ้างอิงถึงผู้ชมคลิปการสาดิตทำห่อหมก ซึ่งในคลิปนี้ยูทูบเบอร์จะใช้บทบาทสมมติว่าตนเองเป็นครู ดังนั้นการใช้คำอ้างอิงถึงผู้พูดจึงใช้คำว่า “ครู” เช่นในถ้อยคำนี้ “อัย ครูลีมะต้องใส่อันนี้ก่อนนะคะ” ในขณะที่ตัวอย่าง (17) คำนามว่า “เอฟซี” เป็นคำยืมภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “fan club” เป็นการอ้างอิงถึงผู้ฟังที่ยูทูบเบอร์ใช้เมื่อทักทายผู้เข้าชมคลิปวิดีโอ

3) การอ้างอิงถึงผู้ที่ถูกกล่าวถึง จากข้อมูลส่วนใหญ่พบการใช้คำเรียกญาติและอาจตามด้วยชื่อ ทั้งนี้ยูทูบเบอร์มักจะอ้างอิงถึงคนในครอบครัวเป็นหลัก ได้แก่ สามี พ่อแม่สามีและน้องชาย โดยการเรียกสามีคือ “พีชิน” การเรียกพ่อแม่สามี ได้แก่ “พ่อปู” และ “แม่ย่า” ส่วนการเรียกน้องชาย คือ “น้องเสือ” และในการเรียกคนอื่นๆ เช่น คุณลุงตามด้วยชื่อ หรือใช้คำเรียกญาติกับคำเรียกผู้ติดตาม เช่น พีเอฟซี อย่างไรก็ตาม ในบางคลิปจะมีผู้ที่ถูกกล่าวถึงคนอื่นๆ ด้วยคำสรรพนาม ได้แก่ “แก” และ “ทุกคน” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(18) พีเอฟซีนะคะมากินข้าวที่ร้านแล้วก็ถือขนมหมี่กรอบมาฝาก 2 กล่อง

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 727)

(19) คุณลุงซังแฮจันนี่เป็นสวนแอปเปิ้ลที่อยู่สวนแอปเปิ้ลก็มาที่ร้านเราก็เลยเอาใส่จานเล็กๆ เอาไปเสิร์ฟนะคะเหมือนเอาไปให้แขกทานนะคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 727)

- (20) ทุกคนบอกว่าน้ำจิ้มอร่อย แล้ว พอไปเก็บจาน น้ำจิ้มกินหมดเลย เกลี้ยงเลยนะคะ ซอกก็เลย อ้อ คนเกาหลีนี่
เค้าชอบสโตร์นี้นะคะ

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 726)

จากตัวอย่างเป็นการเล่าถึงบุคคลอื่นในคลิปซึ่งยูทูบเบอร์ใช้อ้างอิงผู้ที่ถูกกล่าวถึง โดยในตัวอย่าง (18) เป็นการใช้คำเรียกญาติตามด้วยผู้ติดตามในยูทูบคือคำเรียกญาติ “พี่” ตามด้วยคำว่า “เอฟซี” ซึ่งหมายถึง แฟนคลับในยูทูบที่ยูทูบเบอร์เล่าถึงเหตุการณ์ที่แฟนคลับนำหมีกรอบมาฝาก ส่วนในตัวอย่าง (19) ใช้คำเรียกญาติ “ลุง” ตามด้วยชื่อของผู้ที่ถูกกล่าวถึงคือ “แอจันนี่ม” เป็นการเล่าถึงเจ้าของสวนแอปเปิ้ลที่นำแอปเปิ้ลจากสวน มาให้กับครอบครัวของยูทูบเบอร์ และในตัวอย่าง (20) คำว่า “ทุกคน” ในที่นี้หมายถึงลูกค้าหลายคนที่มาใช้บริการทานอาหารที่ร้านของครอบครัวยูทูบเบอร์

6.2.2 การใช้คำปน

จากข้อมูลพบว่าการปนรหัส (code mixing) จำนวนมากและปรากฏในทุกคลิป โดยมีการปนของคำศัพท์ จาก 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทยอีสาน ภาษาเกาหลีและภาษาอังกฤษ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การใช้คำปนภาษาไทยอีสาน จากข้อมูลพบคำปนภาษาไทยอีสานมากที่สุด ส่วนหนึ่งเป็นเพราะ ยูทูบเบอร์เป็นคนหนองคายและใช้ภาษาไทยอีสานเป็นภาษาแม่ นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายหลักของการทำ คลิปวิดีโอแนะนำเสนอในยูทูบคือคนอีสานที่ใช้แรงงานอยู่ในประเทศเกาหลี ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการนำเสนอส่วนหนึ่ง เป็นการโปรโมตขายสินค้าพืชผักที่ปลูกเอาไว้ให้กับคนไทยอีสานนั่นเอง คำศัพท์ภาษาไทยอีสานที่ยูทูบเบอร์ ปรากฏการใช้ทั้งคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำลงท้ายและคำอุทาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (21) หน่อไม้ส้มค่า ทุกคนชดน้ำอย่างแซบ น้ำนี้หนัวๆ หนัวๆ เปรี๊ยะๆ แล้วก็มีกลิ่นเผ็ดร้อนคะ

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 774)

- (22) ยายเค้ากำลังเฮ็ดอันนี้อยู่คะ

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 741)

- (23) นี่นะคะทุกคนไม่แพง/ หัวพันวอนเกือบครึ่งกิโลจ๋า มาเด้อๆ มี 14 กำจ๋า

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 762)

จากตัวอย่าง (21) ปรากฏคำปนภาษาไทยอีสาน 3 คำ ได้แก่ คำว่า “ส้ม” “แซบ” และ “หนัว” โดยคำว่า “ส้ม” ในที่นี้เป็นคำคุณศัพท์ แปลว่า ‘เปรี้ยว’ ใช้เป็นส่วนขยายในคำประสม “หน่อไม้ส้ม” ซึ่งหมายถึง ‘หน่อไม้ดอง’ ส่วนคำว่า “แซบ” เป็นคำวิเศษณ์หมายถึง ‘อร่อย’ ส่วนคำว่า “หนัว” หมายถึง ‘กลมกล่อม’ ในตัวอย่าง (22) คำว่า “เฮ็ด” แปลว่า ‘ทำ’ ตัวอย่าง (23) คำว่า “เด้อ” เป็นคำลงท้ายในภาษาไทยอีสาน

2) การใช้คำปนภาษาเกาหลี จากข้อมูลพบคำปนภาษาเกาหลีที่ยูทูบเบอร์ใช้เป็นคำนามและคำกริยา ซึ่ง การปนภาษาเกาหลีมีทั้งคำยืมทับศัพท์และการใช้คำศัพท์ภาษาเกาหลี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (24) วันไหนอากาศดี ๆ ก็จะทำกิมจิกันคะ

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 728)

- (25) โยโบระวังนะ เพราะว่าเค็ม กินก่อน

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 729)

- (26) มาชิตะ ลาบเป็ด

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 737)

จากตัวอย่าง (24) คำว่า “กิมจิ” มาจากคำในภาษาเกาหลีว่า “김치” ซึ่งสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ได้บัญญัติ (2560) ไว้ว่า “กิมชี” หมายถึง ‘เครื่องเคียงที่ทำจากผักนํามาหมักดองด้วยเกลือและเครื่องปรุงอื่นๆ’ ส่วนตัวอย่าง (25) เป็นคำเรียกขานภาษาเกาหลี “โยโบ” มาจากคำว่า “여보” แปลว่า ‘ที่รักหรือคุณ’ เป็นคำที่สามี ภรรยาเรียกซึ่งกันและกัน และตัวอย่าง (26) เป็นคำศัพท์ภาษาเกาหลี “มาชิตะ” มาจากคำว่า “맛있다” แปลว่า ‘อร่อย’

3) การใช้คำปนภาษาอังกฤษ จากข้อมูลพบการใช้ภาษาอังกฤษทั้งประเภทคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำอุทาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(27) ตอนนี้นะคะก็เป็นช่วงเบรกไทม์สองชั่วโมงนะคะ

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 727)

(28) แม่นมาบอกกันด้วยนะคะสูตรนี้เป็นสูตรที่ แบบ อิม คือแบบดีมาก ๆ เลยคะ

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 729)

(29) แต่ถ้าใครทำแรกๆ ก็สเตปเยอะนะคะทุกคน

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 728)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าในตัวอย่าง (27) คำว่า “เบรกไทม์” เป็นคำนามมาจากภาษาอังกฤษ “break time” หมายถึงเวลาพัก ส่วนตัวอย่าง (28) คำว่า “แม่น” เป็นคำกริยาซึ่งเป็นการตัดคำ (clipping) มาจากภาษาอังกฤษ คำว่า “comment” หมายถึงแสดงความคิดเห็น และตัวอย่าง (29) คำว่า “สเตป” เป็นคำนามมาจากภาษาอังกฤษ คำว่า “step” ในที่นี้หมายถึงขั้นตอน

6.2.3 การใช้คำแสดงความรู้สึก

จากข้อมูลพบว่ามี การใช้คำแสดงความรู้สึกเพื่อให้เกิดภาพเพื่อดึงดูดความสนใจผู้ชม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การใช้คำซ้ำ ส่วนใหญ่เป็นการซ้ำคำคุณศัพท์เพื่อแสดงลักษณะของอาหารที่ยูทูปเบอร์สาธิตการทำ ความรู้สึกและรสชาติอาหาร นอกจากนี้ยังมีการซ้ำคำที่เป็นคำกริยาด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(30) ทุกคนเคยเห็นมั๊ยตามร้านที่เค้าขายหมูนั่นจะติดกันเป็นแผ่นแล้วก็แบบรู้สึกว่ามันหนึบ ๆ หนึบ ๆ เหนียว ๆ นุ่ม ๆ นะคะ นั่นแหละ

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 763)

(31) กิมจิตันหอมอร่อย ๆ ค่ะ เปรี้ยว ๆ เผ็ด ๆ ฉุน ๆ กรอบ ๆ กรอบ ๆ ค่ะ กินข้าวค่ะทุกคน กินข้าวค่ะ

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 733)

(32) ทุกคนขาขออนุญาตนะคะนี่ค่ะ ข้าวเหนียว นี่ค่ะ ปาด คำใหญ่ ๆ ตั๋ว ๆ สุดยอด

(สะไกเกาหลี by Korean, 2566, ep. 767)

จากตัวอย่างจะพบว่ามี การใช้คำซ้ำเป็นจำนวนมาก ซึ่งตัวอย่างข้างต้นเป็นการซ้ำคำประเภทคำกริยา และคำคุณศัพท์เพื่อแสดงถึงความรู้สึกของลักษณะอาหารเวลารับประทาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดจินตภาพ

2) การใช้คำเปรียบเทียบ

คำเปรียบเทียบที่ยูทูปเบอร์ใช้มักจะเป็นคำที่คนส่วนใหญ่คุ้นเคย ทั้งนี้เพื่อขยายความให้ผู้ชมเข้าใจในสิ่งที่ ยูทูปเบอร์นำเสนอได้ชัดเจนขึ้น โดยการเปรียบเทียบจะใช้คำกริยา “เหมือน” “คล้าย” “ปาน” และ “พอ ๆ กับ” โดยเปรียบเทียบ สิ่งที่น่าเสนอกับสิ่งที่คนไทยคุ้นเคย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(33) มันเป็นอารมณ์คล้ายๆ ที่กินเมี่ยงนะทุกคน

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 747)

(34) ผักตัวนี้จะมีรสชาติที่ขมมากๆ ขมสุดๆ เลยค่ะ ขมพอกๆ กับสะเดาดิบบ้านเราเลยนะคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 761)

(35) หัวเค้าเนี่ยจะเล็กมากๆ นะคะ จี๊ๆ เหมือนไข่มุกค่ะ แล้วก็ใบของเค้าเนี่ยก็จะเหมือนต้นหญ้านะคะทุกคน

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 761)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าสิ่งที่ถูกเปรียบได้แก่ เมี่ยง สะเดาดิบ ไข่มุกและต้นหญ้า ซึ่งเป็นสิ่งที่คนไทยรู้จักกันดี โดยสิ่งที่เปรียบ ได้แก่ อาหาร ดังตัวอย่าง (33) และพืชที่ใช้ในการปรุงอาหาร ดังตัวอย่าง (34) และ (35)

3) การใช้คำอุทาน

คำอุทานที่ผู้พูดเบอร์ใช้มีทั้งที่เป็นภาษาไทย ภาษาไทยอีสานและภาษาอังกฤษ การใช้คำอุทานเป็นการแสดงอารมณ์เพื่อสื่อความเป็นกันเองกับผู้ชม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(36) อ๊ย ครูลืมค่ะต้องใส่นี้นีก่อนนะคะ อ้า เอลองไปค่ะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 729)

(37) ฮ่วย...นักเรียนคนนี้มาเถียงครูเก่งแท้ ๆ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 729)

(38) ว้าว ทำได้ดีจังเลย

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 729)

จากตัวอย่างข้างต้น ตัวอย่าง (36) เป็นคำอุทานภาษาไทยทั้งสองคำ ได้แก่ “อ๊ย” และ “อ้า” ตัวอย่าง (37) คำว่า “ฮ่วย” เป็นคำอุทานภาษาไทยอีสาน และตัวอย่าง (38) คำว่า “ว้าว” เป็นคำอุทานภาษาอังกฤษ

4) การใช้คำขยาย

คำขยายที่เป็นภาษาปากเพื่อเน้นความและขยายระดับความเข้ม (intensifier) ของความหมายในข้อมูลแสดงให้เห็นว่าผู้พูดเบอร์ใช้ภาษาแบบกันเองกับผู้ชม คำขยายที่พบเป็นคำวิเศษณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(39) ทอดเป็นเส้นถึงใหญ่เบ้อเริ่มเต็ม

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 727)

(40) กินสดก็อร่อย เอาไปลวกยิ่งอร่อยขึ้นเทพค่ะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 741)

(41) เวลากินนะคะเคี้ยวเพลินค่ะ เพราะว่าหัวเค้าจะเล็กๆ น่ารักตะมุตะมินะคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 761)

จากตัวอย่าง (39) คำว่า “เบ้อเริ่มเต็ม” ใช้ขยายความหมายคำว่า “ใหญ่” โดยเน้นว่าใหญ่มาก ตัวอย่าง (40) คำว่า “ขึ้นเทพ” ใช้ขยายคำว่า “อร่อย” เพื่อเน้นความว่าอร่อยมาก ส่วนตัวอย่าง (41) คำว่า “ตะมุตะมิ” ใช้ขยายคำว่า “น่ารัก”

6.2.4 การใช้คำเชื่อม

การใช้คำเชื่อมในข้อมูลส่วนใหญ่เป็นคำเชื่อมที่แสดงกระบวนการเพราะเป็นการสาธิตการทำอาหาร ได้แก่ “แล้วก็” “หลังจากนั้น” “พอ...แล้ว...ก็” “พอ... ค่อย” และ “แล้ว...ค่อย” อย่างไรก็ตามคำเชื่อมอื่นๆ ที่แสดงความคล้อยตาม การเลือก การเป็นเหตุเป็นผลหรือความขัดแย้งก็มีบ้าง ได้แก่ “และ” “หรือ” “เพราะ” และ “แต่” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(42) หัวไชเท้าขูดเป็นเส้นนะคะแล้วก็ หมักเกลือไว้หนึ่งคະ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 728)

(43) พอต้นหอมสดแล้วเรียบร้อยก็เอาไปล้างนะคะให้สะอาดคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 764)

(44) ต้นหอมคะ ต้นหอมตองน้ำตาลนะคะ เพราะว่าช่วงหน้าหนาวเนี่ยมันไม่มีนะคะทุกคน

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 728)

จากตัวอย่าง (42) และ (43) คำเชื่อม “แล้วก็” และ “พอ...แล้ว...ก็” เป็นการแสดงกระบวนการเป็นขั้นตอน แต่ในตัวอย่าง (44) คำว่า “เพราะ” เป็นคำเชื่อมที่แสดงความเป็นเหตุเป็นผล

6.3 การใช้วัจนกรรม

เนื่องจากตัวบทหรือเนื้อหาของคลิปเป็นการใช้ภาษาเพื่อจูงใจให้ผู้ชมเข้ามาชมการสาธิตการทำอาหาร ซึ่งมีการใช้เสียงพูดในการสาธิตและเขียนบรรยายประกอบในขั้นตอนต่างๆ ดังนั้นการใช้วัจนกรรมในตัวบททั้งภาษาพูดและภาษาเขียนในส่วนที่เป็นบรรยาย จากทฤษฎีวัจนกรรมของเซิร์ล (Searle, 1976) พบว่าวัจนกรรมที่ยูทูปเบอร์ “ซอสยอน” ใช้มี 7 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมบรรยาย วัจนกรรมอธิบาย วัจนกรรมโน้มน้าว วัจนกรรมชวน วัจนกรรมถาม วัจนกรรมทักทายและวัจนกรรมอำลา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.3.1 วัจนกรรมบรรยาย

เป็นวัจนกรรมหลักที่ใช้และใช้มากที่สุด เพราะผู้ส่งสารต้องการเล่าถึงขั้นตอนต่างๆ ที่ใช้ในการสาธิตวิธีการทำอาหาร รวมทั้งการกล่าวถึงสภาพบรรยากาศหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงการทำคลิปอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(45) น้ำจิ้มสูตรนี้นะคะขอเคยทำครั้งนึงแล้วในคลิปงานวันเกิดของพ่อปู่คะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 726)

(46) ตอนนี้นะคะก็เป็นช่วงเบรกไทม์สองชั่วโมงนะคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 727)

(47) นี่ก็จะเป็นเซตหมวยงนะคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 763)

จากตัวอย่างวัจนกรรมบรรยายข้างต้นจะเห็นว่า ตัวอย่าง (45) เป็นการบรรยายเกี่ยวกับสูตรน้ำจิ้ม ตัวอย่าง (46) เป็นการบรรยายเกี่ยวกับสถานการณ์ขณะนั้นว่าเป็นช่วงพัก และตัวอย่าง (47) เป็นการบอกกล่าวถึงสิ่งของที่ให้ผู้ชมดู ซึ่งวัจนกรรมทั้งหมดเป็นการบอกข้อเท็จจริง

6.3.2 วัจนกรรมอธิบาย

เป็นวัจนกรรมที่ใช้ขยายความสิ่งที่กำลังกล่าวถึงหรือเพิ่มความเข้าใจในสิ่งที่กำลังสาธิตให้กับผู้รับสารมากขึ้น ซึ่งมักจะเกิดคู่กับวัจนกรรมบรรยาย ทั้งนี้การอธิบายจะทำให้ผู้ชมคลิปปเข้าใจการสาธิตทำอาหารได้ชัดเจนขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (48) นั่นก็คือแช่ข้าวเหนียวด้วยน้ำร้อนจัดค่ะ แช่ประมาณ 30 นาทีนะคะก็สามารถนำไปนึ่งได้แล้วค่ะ แต่ว่าขอจะแช่น้ำร้อนสองรอบนะคะ รอบแรก 15 นาทีค่ะแล้วก็เทน้ำทิ้ง แล้วรอบที่สองก็มาแช่น้ำร้อนอีกรอบหนึ่งนะคะ 15 นาทีรวมกันแล้วเป็น 30 นาทีค่ะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 726)

- (49) ตัดผักกาดเอามาเก็บไว้ก่อน โดยใช้ผ้าห่มหลายผืนคลุมไว้กันหนาว ถ้าเราไม่ใช้ผ้าห่มคลุมนะคะผักกาดเราก็จะหนาวแล้วก็จะแข็งค่ะ ที่เอาผ้าห่มคลุมไว้นะคะ เพราะว่าในตู้เย็นของก็เต็มหมดแล้วนะคะในบ้านก็ไม่มีพื้นที่ค่ะก็เลยเก็บไว้ตรงนี้นะคะ เริ่มเลยคะเอาผ้าห่มปิดไว้คะวันไหนว่า..วันไหนอากาศดี ๆ ก็จะทำก็มจิกกันคะ..วันนี้ปิดไว้ก่อน

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 728)

- (50) วันนี้ะคะก็จะเป็นวันไหว้บรรพบุรุษนะคะ แม่ย่าก็ทำข้าวต้มดอกคะคะ อารมณ์เหมือนกินข้าวต้มเปี้ยกคะ แต่ว่าเป็น..แผ่นแบบ..เป็นข้าวเปี้ยกแต่ว่ามันเป็นแผ่นๆ ค่ะ ของที่เกาหลี่นะเขาจะเรียกดอกกันนะคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 733)

ทั้งสามตัวอย่างข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้เป็นวัจนกรรมอธิบายที่ทำหน้าที่ในการขยายความหรือเพิ่มรายละเอียดวัจนกรรมบรรยายที่อยู่ข้างหน้า ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจกระบวนการในการทำอาหารมากขึ้น

6.3.3 วัจนกรรมโน้มน้าว

เป็นวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับสารชื่นชอบ อยากติดตาม หรืออยากลองนำวิธีการไปทำตาม หรืออยากซื้อพืชผักที่ปลูกเอาไว้ขาย อันเป็นการบรรลุวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการทำคลิปป จากข้อมูลวัจนกรรมโน้มน้าวที่พบมักจะใช้คำที่แสดงให้เห็นถึงความง่ายและสะดวกในการทำ รวมทั้งความอร่อยของอาหารเมื่อทำเสร็จแล้ว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (51) ขอมีวิธีนึงข้าวเหนียวแบบรวดเร็ว ประหยัดเวลาและก็อร่อยมากมาฝากคะ...

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 726)

- (52) ขอเชื่อว่า FC ต้องทำตามไม่ยาก

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 764)

- (53) เดี๋ยวเอาไปย่างมันจะน่ากินมากเลยคะ

(สะไกเกาหลี่ by Korean, 2566, ep. 763)

วัจนกรรมโน้มน้าวในตัวอย่าง (51) และ (52) มีการใช้คำที่แสดงถึงความเร็ว ความง่ายในการทำ โดยใช้คำว่า “รวดเร็ว” “ประหยัดเวลา” และ “ไม่ยาก” ในตัวอย่างที่ (51) และ (53) มีการใช้คำที่แสดงถึงความอร่อยของอาหาร โดยใช้คำว่า “อร่อย” และ “น่ากิน” และใช้คำขยาย “มาก” มาประกอบเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ชมอยากทำอาหารเหล่านั้น บ้าง2566,

6.3.4 วัจนกรรมชวน

เป็นวัจนกรรมในกลุ่มเดียวกับวัจนกรรมโน้มน้าว แต่วัจนกรรมชวนจะใช้ในตอนต้นเพื่อเปิดคลิป เป็นการชวนผู้ชมชมการสาธิต หรือเป็นการชวนรับประทานอาหารที่ทำเสร็จแล้วในท้ายคลิปก่อนการปิดคลิป นอกจากนี้วัจนกรรมชวนยังปรากฏการใช้ภาษาไทยอีสานในคลิปช่วงที่เชิญชวนให้ผู้ชมมาซื้อผักอีกด้วย เช่น ในตัวอย่าง (23) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(54) กินข้าวกันนะคะทุกคน

(สะใภ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 765)

(55) สวัสดีค่ะ มาต่อบักกล้วยกันค่ะ

(สะใภ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 747)

(56) ใครอยากดูว่าขอใส่อะไรอะไรในพวกหมูปิ้งสูตรน้ำจิ้มบ้างก็ มาชมได้เลยค่า

(สะใภ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 763)

วัจนกรรมชวนในตัวอย่าง (54) เป็นการชวนรับประทานอาหารหลังจากยูทูบเบอร์ทำเสร็จ มักจะมีการรับประทานอาหารร่วมกันกับครอบครัวเป็นส่วนท้ายของคลิปและมักจะใช้วัจนกรรมชวนเพื่อจะปิดท้ายคลิป ส่วนตัวอย่าง (55) และ (56) เป็นวัจนกรรมชวนที่อยู่ในตอนต้นของคลิปเพื่อนำไปสู่กระบวนการสาธิต

6.3.5 วัจนกรรมถาม

เป็นวัจนกรรมที่เกิดขึ้นก่อนเริ่มสาธิตหรือบอกว่าจะสาธิตทำอาหารอะไร ทั้งนี้นอกจากจะเป็นคำถามนำเข้าสู่รายละเอียดในคลิป ยังเป็นการเรียกความสนใจจากผู้ชมให้ชมคลิปต่อ ในวัจนกรรมถามมักใช้คำแสดงคำถาม เช่น ไหม อะไร ใคร ทำกับในวัจนกรรมด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(57) ขนมลูกพลับจานนี้ทุกคนจำได้มั๊ยคะ

(สะใภ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 733)

(58) เคยมั๊ยคะทุกคนปรุงน้ำจิ้มซีฟู้ดแล้วบางที่มันเค็มมากเลย

(สะใภ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 763)

(59) รู้ไหมคะทุกคน ที่อยากทำหมี่กรอบในวันนี้เพราะอะไร

(สะใภ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 727)

จากตัวอย่างทั้งสามข้างต้นมีคำแสดงคำถาม ได้แก่ “จำได้มั๊ย” “เคยมั๊ย” “รู้ไหม” และ “เพราะอะไร” ทำกับในวัจนกรรมถาม ในการใช้วัจนกรรมถามยังเป็นกลวิธีในการแสดงความเป็นกันเองระหว่างยูทูบเบอร์กับผู้ชมอีกด้วย เพราะเป็นการสื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์ (interactive communication)

6.3.6 วัจนกรรมทักทาย

เป็นวัจนกรรมที่ยูทูบเบอร์ใช้ในตอนต้นคลิป เพื่อทำหน้าที่เปิดคลิป ซึ่งมักจะมีคำทักทาย “สวัสดี” และตามด้วยการบอกกล่าวว่าจะพบกันอีกครั้ง หรือบอกวัตถุประสงค์ของการทำคลิปกนั้นๆ เช่น กล่าวถึงกิจกรรมที่จะทำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(60) สวัสดีค่ะวันนี้ขอเอาสูตรกิมจิต้นหอมมาฝากนะคะ

(สะใภ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 764)

(61) สวัสดีค่ะพบกับช่องสะเกไ้เกาหลี by Korean นะคะ

(สะเกไ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 733)

(62) สวัสดีค่ะ วันนี้ขอมาเก็บดอกหอมไปกินจ้า

(สะเกไ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 762)

จากตัวอย่างทั้งสามมีคำว่า “สวัสดี” ซึ่งเป็นคำทักทายที่สามัญที่สุดของคนไทย ซึ่งในวัฒนธรรมทักทายนี้ ยูทูบเบอร์จะกล่าวตามด้วยกิจกรรมที่จะทำในคลิปนั้น เช่น ในตัวอย่าง (60) และ (62) หรืออาจจะกล่าวถึงการที่ได้มาพบกันอีกครั้งดังตัวอย่าง (61)

6.3.7 วัจนกรรมอำลา

เป็นวัจนกรรมที่อยู่ในตำแหน่งท้ายคลิปเพื่อใช้ปิดคลิป โดยมีหน้าที่ทางสังคมเพื่อรักษาความสัมพันธ์กับผู้ชมและผู้ติดตามให้ติดตามชมคลิปในครั้งต่อไปอีก ซึ่งวัจนกรรมอำลานั้นอาจจะมีคำที่แสดงการอำลา เช่น “ขอตัวลาไปก่อน” “พบกันคลิปหน้า” “เจอกันใหม่อีฟี่หน้า” “พบกันคลิปถัดไป” อย่างไรก็ตาม ในวัจนกรรมอำลาบางวัจนกรรมจะไม่มีคำแสดงการอำลา แต่มักจะใช้การอวยพร หรือชวนรับประทานอาหารแทน ทั้งนี้เพราะในคลิปเกือบทุกคลิปมักจบด้วยการรับประทานอาหารที่ใช้สาธิตการประกอบอาหารกับครอบครัวชาวเกาหลี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(63) ขอให้มีความสุขแล้วก็สุขภาพร่างกายแข็งแรงๆ นะคะ กินข้าวกันค่ะ

(สะเกไ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 726)

(64) แล้ววันนี้ค่ะ ซอกก็ขอตัวลาไปก่อนนะคะขอให้ทุกคนนะคะมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงนะคะ ทำอะไรก็ขอให้มีความสุขเรื่องรุ่งเรื่องนะคะ ไว้เจอกันใหม่อีฟี่หน้านะคะ สวัสดีค่ะ

(สะเกไ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 733)

(65) ไปนอนดีกว่าจ้า พักผ่อนก่อนนะคะและพบกันคลิปถัดไปค่ะ

(สะเกไ้เกาหลี by Korean, 2566, ep. 737)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าตัวอย่าง (63) ไม่มีคำแสดงการอำลา แต่เป็นวัจนกรรมที่ใช้การอวยพรตามด้วยการชวนรับประทานอาหารเป็นการอำลาผู้ชมคลิป ในขณะที่ตัวอย่าง (64) และ (65) มีการใช้คำแสดงการอำลา ได้แก่ “ขอตัวลาไปก่อน” “เจอกันใหม่อีฟี่หน้า” และ “พบกันคลิปถัดไป”

การใช้วัจนกรรมข้างต้นนี้เป็นการใช้วัจนลีลาที่สร้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยในสังคมต่างแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัฒนธรรมทักทายด้วยการกล่าวว่า “สวัสดี” อย่างไรก็ตามจะสังเกตเห็นได้ว่า “การชวนกินข้าว” ที่ใช้เป็นทักทายของคนไทย ยูทูบเบอร์นำไปใช้ในวัจนกรรมอำลาแทน ทั้งนี้เพราะเกือบทุกคลิปที่มีการกล่าวลาในโต๊ะอาหารซึ่งเป็นอาหารที่ยูทูบเบอร์สาธิตในคลิปนั้น

7. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่าวัจนลีลาที่โดดเด่นคือวัจนลีลาเป็นกันเอง โดยใช้ภาษาพูดที่ไม่เป็นทางการในการใช้น้ำเสียง จังหวะและการใช้น้ำเสียงที่เน้นอารมณ์และเป็นไปเพื่อความสนุกสนาน เช่น ในถ้อยคำ

“โอเคค่า” มีการยืมเสียงในคำลงท้าย ในการใช้คำ ส่วนใหญ่จะใช้คำศัพท์ที่แสดงความเป็นกันเองแบบการสนทนากับเพื่อน เช่น การใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 แทนตัวเองด้วยชื่อเล่น ซึ่งแตกต่างกับงานของกัญญาณัฐ ฤกษ์วีธี และสมบัติ สมศรีพลอย (2565) ที่ศึกษาคำและพบวจนลีลา 3 ประเภท ได้แก่ วจนลีลาเป็นกันเอง วจนลีลาสันทสนม และวจนลีลาหยาบหรือ ส่วนในการใช้วจนกรรมแม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นวจนกรรมบรรยายและวจนกรรมอธิบายเพราะเป็นการเล่าเรื่องและสาริตทำอาหาร แต่ก็ยังมีวจนกรรมอื่นๆ ที่แสดงอัตลักษณ์ของยูทูบเบอร์ในความเป็นคนไทยแม้จะใช้ชีวิตอยู่ที่สาธารณรัฐเกาหลี ได้แก่ วจนกรรมทักทายและวจนกรรมอำลา ซึ่งยูทูบเบอร์ยังได้สอนครอบครัวชาวเกาหลีให้ใช้วจนกรรมเหล่านี้ด้วย อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับงานของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ (2558) พบว่าผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางภาษาที่เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะทางวจนลีลาของภาษาสื่อเพียงคุณลักษณะเดียวคือคุณลักษณะการโน้มน้าว เพราะนอกจากปรากฏการใช้วจนกรรมโน้มน้าวและวจนกรรมถามแล้ว ยังมีการใช้คำเปรียบและคำซ้ำ อันเป็นตัวบ่งชี้ของคุณลักษณะการโน้มน้าวด้วย ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์แตกต่างกัน

ในแง่อิทธิพลของภาษาต่างประเทศมีการปนภาษาอังกฤษและภาษาเกาหลีในภาษาไทย อย่างไรก็ตามเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นแรงงานไทยในเกาหลี ดังนั้นการปนภาษาไทยอีสานจึงมีอยู่เป็นจำนวนมาก คลิปต่างๆ ของซอฮยอนเป็นการทำอาหารไทย อาหารอีสานและอาหารเกาหลี ซึ่งมีการสื่อสารหลายภาษา ยูทูบเบอร์จึงต้องมีการปรับภาษาให้เหมาะกับกลุ่มผู้ชม โดยใช้ภาษาไทยกรุงเทพฯ เป็นภาษาหลักในการเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ที่ตนเองอาศัยอยู่ในเกาหลีด้วยอาชีพปลูกผักขายและทำอาหารและมีการสลับภาษาเป็นภาษาไทยอีสานเป็นช่วงๆ รวมทั้งการสลับภาษาเป็นภาษาเกาหลีเมื่อสื่อสารกับคนในครอบครัวและเพื่อนบ้าน จะใช้คำบรรยายแปลจากภาษาเกาหลีเป็นภาษาไทยเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจ ส่วนคำบรรยายที่เป็นวัตถุดิบหรือเครื่องปรุงจะใช้ 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาเกาหลี การใช้คำปนนี้พบได้ในทุกคลิป อาจกล่าวได้ว่าเป็นการสร้างตัวตนหรืออัตลักษณ์ในบริบทข้ามวัฒนธรรม โดยการทำตัวบ้านๆ เป็นกันเองกับผู้ชม การสร้างอัตลักษณ์ผ่านวจนลีลานั้นเป็นการใช้ภาษาที่เน้นความเป็นไทยในต่างแดนและใช้วจนลีลาที่สร้างความจริงใจ (authenticity) (Coupland, 2007)

การสื่อสารของซอฮยอนเป็นการสื่อสารดิจิทัล (digital communication) โดยการใช้เครื่องมือในการสื่อสารออนไลน์หลากหลายรูปแบบ (multimodal) (Androutsopoulos, 2014) กล่าวคือในคลิปต่างๆ มีการผสมเสียงพูดของยูทูบเบอร์กับตัวอักษรที่ขึ้นแคปชันในขณะที่พูด เช่น การขึ้นแคปชันเพื่อบรรยายส่วนผสมต่างๆ ในขณะที่สาริตการทำอาหาร หรือการขึ้นแคปชันตัวอักษรเพื่ออธิบายเพิ่มเติมจากการพูดซึ่งมีอยู่เกือบตลอดทั้งคลิป และใช้ไอโมจิเพื่อแสดงความรู้สึกในแคปชันต่างๆ นอกจากนี้ยังเป็นการใช้ภาษาแบบมีปฏิสัมพันธ์ (interactive) กับผู้ชมอยู่ตลอดเวลา เช่น การใช้วจนกรรมการถาม “ใครรู้จักบ้างคะ” และมีการจัดการความสนใจ (attention management) ด้วยการพูดย้ำประเด็น การใช้คำซ้ำ หรือการเรียกผู้ชมว่าทุกคน ซึ่งเป็นการใช้วจนลีลาแบบกันเองเสมือนพูดกับผู้ชมโดยตรง (pseudoconversation) ด้วยการพูดกับกล้องโดยเลียนแบบการพูดเหมือนที่ใช้พูดกับเพื่อน เช่น การใช้แทนตัวเองด้วยชื่อเล่นว่า “ซอ” การใช้คำสรรพนาม “เรา” ซึ่งเป็นคำสรรพนามที่สร้างความใกล้ชิดและแสดงความเป็นพวกพ้อง การจัดการความสนใจเป็นสิ่งที่จำเป็นในการสื่อสารดิจิทัล ดังที่ลันแฮม (Lanham, 2006) กล่าวว่าในยุคสารสนเทศสิ่งที่ขาดแคลนไม่ใช่ข้อมูลแต่เป็นความสนใจ ผู้สื่อสารต้องออกแบบสไตล์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม

วจนลีลาของซอฮยอนเป็นการใช้ภาษาในบริบทของวัฒนธรรมดิจิทัล (digital culture) ที่มีการสร้างตัวตนหรืออัตลักษณ์ (digital identity) โดยการใช้วจนลีลาสะท้อนตัวตนที่ยูทูบเบอร์ “อยากให้คนรับรู้” เช่น เป็นคนกันเอง น่าเชื่อถือ หรือเป็นมืออาชีพ อีกทั้งยังมีการแสดงอารมณ์ผ่านภาษา (emotional tone) ด้วยการใช้ลักษณะน้ำเสียง

การใช้คำและการใช้วัจนกรรมต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของตน เช่น การใช้คำซ้ำ การยัดเสียง การใช้วัจนกรรมอำลาในบริบทการรับประทานอาหารที่สอดคล้องกับครอบครัวชาวเกาหลี หรือแม้กระทั่งการใช้สัญลักษณ์ (emoji) เสมือนเสียงพูดในแชตหรือสื่อคลิปต่างๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมดิจิทัล

อย่างไรก็ดี ในการศึกษาวัจนลีลาของการสื่อสารดิจิทัลสามารถต่อยอดงานวิจัยได้ โดยอาจจะเป็นการศึกษาเปรียบเทียบวัจนลีลาแบบไทยกับเกาหลี อาทิประเด็นความสุภาพ เช่น การใช้วัจนกรรมอ้อม การใช้วัจนลีลาที่สัมพันธ์กับการรักษาหน้า (face saving) หรือการศึกษาเปรียบเทียบวัจนลีลาภาษาไทยของยูทูปเบอร์คลิปแรกๆ กับเมื่ออาศัยอยู่ในต่างประเทศนานขึ้นได้ด้วยเช่นกัน

รายการอ้างอิง

- กฤษภรณ์ จันทา, ศรสวรรค์ พูลเพิ่ม, ศิริรัตน์ สิงหะ, ศิริพร ศรีไชย, และนภัทร อังกูรสินธนา. (2562). “พันธง พันดวง”: วัจนลีลาการทำนายดวงชะตาของนายลักษณะ เรขานิเทศ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 13(1), 141-159.
- กัญญาณัฐ ฤกษ์วิธิ, และสมบัติ สมศรีพลอย. (2565). วัจนลีลาการขายสินค้าของมาร์เก็ตช็อปในวัฒนธรรมการขายสินค้าออนไลน์. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(3), 1-13.
- ไทยรัฐ. (2562). รู้จัก “ซอฮยอน” สาวไทยเป็นสะใภ้เกาหลี มัดใจโอบบ่า ยูทูปเบอร์ชื่อดัง. <https://www.thairath.co.th/news/society/1716345>
- เปรมปวิธน์ ประกอบทรัพย์, และนิธิตา แสงสิงแก้ว. (2565). การสื่อสารเนื้อหาของยูทูปเบอร์หญิงไทย: กรณีศึกษาสะใภ้เกาหลีในต่างแดน. *วารสารการสื่อสารและการจัดการนิต้า*, 8(3), 50-69.
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 5 มกราคม). ep. 726 ปีกไก่ทอดน้ำปลา ทั้งข้าวเหนียวทั้งน้ำจิ้มอร่อยครบ กินหมดภายในพริบตา เหลือแต่กระดูก. https://www.youtube.com/watch?v=eV2OmjqR_xM
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 8 มกราคม). ep. 727 หมี่กรอบ 3 รสเข้มข้น กะละมังใหญ่เบ้อเริ่ม ครอบครัวและเพื่อนบ้านชอบมาก แบ่งกันคนละถุง 2 ถุง. <https://www.youtube.com/watch?v=JmrOB6rlku4>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 11 มกราคม). ep. 728 สอนน้องชายทำกิมจิก่อนกลับไทย เอาอาชีพติดตัวไปนะ. <https://www.youtube.com/watch?v=FXLp7PSLfsk>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 14 มกราคม). ep. 729 ห่อหมกทะเลย่างใบตอง กลิ่นหอมอร่อยกับเคล็ดลับเก็บใบตองสดให้อยู่ได้เป็นปีๆ มาบอก. <https://www.youtube.com/watch?v=412zg3PnxCk>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 27 มกราคม). ep. 733 หนาวขนาดนี้จัดหมูย่างเกาหลีและกิมจิเต็มโต๊ะ แซ่บคักปีใหม่เกาหลีวันรวมญาติ. <https://www.youtube.com/watch?v=hB8kwwt0P84>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 16 กุมภาพันธ์). ep. 737 ถึงหนองคายบ้านเกิดแล้วจ้า เอ็ดดลาเปิดต้มเปิดกินเจ้าอาหารมื้อแรกที่บ้านอร่อยมาก. <https://www.youtube.com/watch?v=6xPGcPgZN9c>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 26 กุมภาพันธ์). ep. 741 พาแม่ย่าไปเก็บผักคันจอง กินกับส้มตำพริก 3 เม็ดพอชุ่มๆ กับบรรยากาศบ้านๆ สบายๆ จ้า. <https://www.youtube.com/watch?v=eyRWie6ze-w>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 4 เมษายน). ep. 747 ร่างกายต้องการสิ่งนี้ ดื่มน้ำกล้วยไล่แบคทีเรียเพื่อบกเก็บเชื้อขึ้นและปลาแดกหลายๆ โต น้ำลายไหลเลย 🤤. <https://www.youtube.com/watch?v=4B8nKrlCqR8>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 6 เมษายน). ep. 748 ปิ้งปลาท่าหอมๆ กับตำบักถั่วแซ่บๆ แต่เข้านั่งดูฟูลูกเขาคุยกันด้วยไม้หน้าสาม. <https://www.youtube.com/watch?v=hyyKsevlVxc>

- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 6 เมษายน). ep. 752 ต้มข้าวเปิยกใส่เลือดไก่เยอะๆ ท่านพ่อท่านแม่มาไม่ทัน 😊
พากันซัดหมดก่อน อร่อยจนลืมนั่ง. <https://www.youtube.com/watch?v=IFVBCvXAXWk&t=189s>.
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 10 พฤษภาคม). ep. 761 เก็บผักปารอบบ้านเอามาทำเครื่องเคียง 6 อย่าง
กินกับหมูย่างเกาหลี อร่อยมากจ้า. <https://www.youtube.com/watch?v=J5KPh1jOj5c>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 12 พฤษภาคม). ep. 762 ผัดดอกหอมหมูสับกับไข่เจียวเส้นหอม ราดข้าวร้อนๆ
หวานกรอบอร่อยจังเลย 😊. <https://www.youtube.com/watch?v=YkMOzPIUD8Y>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 16 พฤษภาคม). ep. 763 ต่อไปกินต้มยำที่ไม่ต้องแย่งกันแล้ว ทั้งหม้อทั้งเตาชนมาจาก
เมืองไทยหมดแล้ว. <https://www.youtube.com/watch?v=VAdgKUqB7MQ>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 18 พฤษภาคม). ep. 764 แม่พาไปเก็บผักอะไรไม่รู้ ได้แบกกลับบ้านเป็นกระสอบ
เครื่องเคียงเกาหลีราดข้าวสโตร์ไทย. <https://www.youtube.com/watch?v=QGJEc3Y9d28>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 21 พฤษภาคม). ep. 765 เก็บสลัดใบอ่อนหลายสายพันธุ์ มากินกับส้มตำ สပါได้ดี
ข้าวปั้น สูดยอดอีหลีจ๋า. <https://www.youtube.com/watch?v=aGViu9SYeC8>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 24 พฤษภาคม). ep. 766 ป่านี่ต้นโสนใหญ่มาก ดอกดกสุดๆ ดอกโสนผัดกะปิ
ดอกโสนทอดกรอบราดซอส อร่อยเกินคำบรรยาย. <https://www.youtube.com/watch?v=T-gXAU5Fraw&t=51s>.
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 28 พฤษภาคม). ep. 767 หมกหน่อไม้ใส่ใบตองสูตรอีสานแท้ ทั้งแซ่บทั้งนัว
ครอบครัวกินเป็นทุกคนทั้งจ๊าทั้งคู้. https://www.youtube.com/watch?v=kYKaST_rwac
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 31 พฤษภาคม). ep. 768 ห่อหมกใบตองดอกแคป่าใส่ไก่ ลองทำกินมั่วๆ แต่ต้องตกใจ
คือมันอร่อยมากกก. <https://www.youtube.com/watch?v=ueJZEf5OY8U&t=84s>.
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 4 มิถุนายน). ep. 769 สลัดโรล พร้อมสูตรน้ำสลัดครีมชีฟู้ดที่ทำง่ายสุดๆ แถมอร่อยกิน
หมดภายในพริบตา. <https://www.youtube.com/watch?v=HIOEDz5gzAo&t=86s>.
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 15 มิถุนายน). ep. 771 กว๊ายเตี้ยคลุกสูตรอร่อย ญาติๆ พี่ๆ พากันมากินก๊วยเตี้ย
หมดเกลี้ยงขอเบิ้ลๆ. <https://www.youtube.com/watch?v=Z-jQsZdTjGw>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 18 มิถุนายน). ep. 772 ตำมะหลอดเปรี้ยวๆ หวานๆ ผัดนิ้วแซ่บสุดยอดดักขดเอาก
ตาสว่างเลยจ้า. <https://www.youtube.com/watch?v=6Dt124Q7mBk>
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 22 มิถุนายน). ep. 773 หมูสวรรค์สูตรทำง่ายอร่อยด้วย สีสวยกลิ่นหอม ได้ข้าวเหนียว
คนละถุงก๊อดเอาก. <https://www.youtube.com/watch?v=6dv3Ig5QN64>.
- สะใภ้เกาหลี by Korean. (2566, 27 มิถุนายน). ep. 774 แกงไก่ใส่หน่อไม้ส้ม ใส่ยอดตำลึง กลิ่นหอมทั่วปรูฟ
ข้าวเหนียวหมดเป็นดิบ. <https://www.youtube.com/watch?v=HaYhfjVERnc>
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2560). พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ทั่วไป) ฉบับราชบัณฑิตยสภา.
สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สิริมา เชียงเชาว์ไว. (2566). วัจนลีลาในการเทศนาธรรมของพุทธทาสภิกขุ. วารสารวิจัยวิชาการ, 6(4), 221-238.
- อภิสร่า โคตรโยธา, และรัตนา จันทรเทว. (2564). วัจนลีลาของสุทธิชัย แซ่หยุ่น. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 29(1), 176-201.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). ภาษาศาสตร์สังคม (พิมพ์ครั้งที่ 5). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, กิตติมา อินทร์พรรย์, สรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ, สุธาสนิ ปิยพสุนตรา, ปันนดา เลอเลิศยุติธรรม,
และนัทธชนัน นาถประทาน. (2558). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการภาษาแห่งอำนาจ:
การวิเคราะห์วัจนลีลาของภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อและภาษาวิชาการของสังคมไทย.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Androutsopoulos, J. (2014). Mediatization and sociolinguistic change. Key concepts, research traditions, open issues. In J. Androutsopoulos (Ed.), *Mediatization and sociolinguistic change* (pp. 3-48). De Gruyter.
- Areeman, A., & Patpong, P. (2023). A stylistic study of General Prayuth Chan-O-Cha's speeches on TV program "RETURNING HAPPINESS TO THE PEOPLE". *Language and Language Education*, 15(1), 1-28.
- Black, E. (2006). *Pragmatics stylistics*. Edinburgh University Press.
- Coupland, N. (2007). *Style: Language variation and identity*. Cambridge University Press.
- Frobenius, M. (2011). Beginning a monologue: The opening sequence of video blogs. *Journal of Pragmatics*, 43(3), 814-827.
- Frobenius, M. (2014). Audience design in monologues: How vloggers involve their viewers. *Journal of Pragmatics*, 72, 59-72.
- Joos, M. (1961). *The five clocks: A linguistic excursion into the five styles on english usage*. Harcourt, Brace and World.
- Lanham, R. A. (2006). *The economics of attention: Style and substance in the age of information*. University of Chicago Press.
- Searle, J. R. (1976). The classification of illocutionary acts. *Language in Society*, 5, 1-24.
- Urban's Pick. (2564). *ฝึกทำสวน ซ้อมกินหมวยอย่าง หมักกิมจิ แล้วแปลงร่างเป็น 'สะใภ้เกาหลี'*.
<https://urbancreature.co/lifestyle-korea-daughter-in-law>